

स्थानिक स्वराज्य संस्था निवडणुका पुन्हा लांबणीवर:कोर्टाची जानेवारीपर्यंत मुदतवाढ

मुंबई (वृत्तसंस्था)—महाराष्ट्रातील खडलेल्या स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकांबाबत सर्वोच्च न्यायालयात आज महत्वाची सुनावणी झाली. सर्वोच्च न्यायालयाने राज्य सरकारला ३१ जानेवारी २०२६ पूर्वी सर्व जिल्हा परिषद, पंचायत समित्या, नगरपालिका आणि महानगरपालिकांच्या निवडणुका पूर्ण करण्याचे आदेश दिले आहेत. तसेच निवडणूक आयोगाला नोव्हेंबर २०२५ पर्यंत ईव्हीएम मशीन उपलब्ध करून द्याव्यात, अशाही सूचना देण्यात आल्या. गेल्या काही वर्षांपासून राज्यातील स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुका खडलेल्या आहेत. मात्र, सर्वोच्च न्यायालयाच्या या निर्णयामुळे आता या निवडणुकांना गती मिळणार आहे. न्यायालयाने दिलेल्या मुदतीनुसार, सरकार आणि राज्य निवडणूक आयोगाला ठराविक वेळेत निवडणूक प्रक्रिया पार पाडायची लागणार आहे. मे महिन्यात झालेल्या सुनावणी वेळी सर्वोच्च न्यायालयाने निवडणूक आयोग आणि महाराष्ट्र सरकारला चार महिन्यांत सर्व स्थानिक स्वराज्य संस्थांची संपूर्ण निवडणूक प्रक्रिया पूर्ण करण्याचे

आदेश दिले होते. त्याशिवाय जर ते शक्य नसेल, तर वेळ वाढवून घेण्यासाठी आमच्याकडे यावे लागेल, असे सुप्रीम कोर्टाने म्हटले होते. त्यानंतर निवडणुकीच्या दृष्टीने तयारी सुरू झाली. अनेक महापालिकांमधील प्रभाग रचना जारी करण्यात आली. जिल्हा परिषद, पंचायत समितीसाठी आरक्षण सोडत काढण्यात आली. त्यानंतर आज राज्य आयोगाने सुप्रीम कोर्टात आज अर्ज दाखल करत आम्हाला जानेवारी २०२६ पर्यंत मुदत वाढवून द्यावी, असा अर्ज राज्य निवडणूक आयोगाने सर्वोच्च न्यायालयात केला होता. या अर्जावर आज सुनावणी पार पडली. सुनावणीदरम्यान न्यायालयाने आयोगाला सप्टेंबरपासून जानेवारीपर्यंत एवढा मोठा अवधी का हवा? अशी विचारणा केली. यावर ईव्हीएम मशीनची उपलब्धता नसणे, आगामी काळातील सण-उत्सव, विद्यार्थ्यांच्या परीक्षा आणि कर्मचाऱ्यांची कमतरता, अशी कारणे आयोगाच्या वतीने देण्यात आली. निवडणूक आयोगाने मांडलेल्या कारणांचा विचार करून सर्वोच्च न्यायालयाने मुदतवाढ देत असल्याचे

सांगितले. त्यामुळे आता जानेवारी २०२६ अखेरपर्यंत राज्यातील सर्व स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुका घेणे बंधनकारक ठरणार आहे. दरम्यान, ओबीसी आरक्षणांमुळे यावर्षी निवडणुका होऊ शकल्या नाहीत. आम्हाला अपेक्षित होत की चार महिन्यांत निवडणुका व्हाव्यात. आम्हाला वाटत होते की, या महिन्यांच्या शेवटी निवडणुका होतील. आज प्रकरण सुनावणीसाठी

आल्यावर राज्य निवडणूक आयोग अर्ज करतय की, आणखी निवडणुका पुढे ढकला. निवडणुका आणखी सूचीबद्ध झाल्या नाहीत. त्या व्हायला पाहिजे होत्या, अशी स्पष्ट नाराजी सर्वोच्च न्यायालयाने व्यक्त केली. दरम्यान, ३१ जानेवारी २०२६ पर्यंत सर्व प्रकारच्या निवडणुका पार पडल्या पाहिजेत. तसेच राज्य निवडणूक आयोगाने त्यांच्या ज्या मागण्या असतील त्यासंदर्भात

राज्य सरकारकडे पाठपुरावा करावा असे सर्वोच्च न्यायालयाने मुदतवाढ देताना स्पष्ट केले आहे. ईव्हीएमची मागणी, कर्मचाऱ्यांची मागणी यासंदर्भात राज्याच्या मुख्य सचिवांना पत्र पाठवा. सर्व मागण्या कशा पूर्ण करता येतील, कामाचे टप्पे कसे असतील यासंदर्भात न्यायालयाने आयोगाला वेळापत्रक दिले असल्याचे कोर्ट म्हणाले. मागील सुनावणीवेळी चार महिन्यांत निवडणुका घेऊ म्हणणाऱ्या निवडणूक आयोगाचा हलगर्जीपणा झाल्याचे दिसत आहे, अशी टिप्पणी देखील सर्वोच्च न्यायालयाने केली. सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्देशानुसार ३१ जानेवारी २०२६ पर्यंत राज्य निवडणूक आयोगाला सर्व महानगरपालिका, नगरपालिका, जिल्हा परिषद, नगर परिषद, नगर पंचायत आणि पंचायत समितांच्या निवडणुका घेऊन निकालही जाहीर करावा लागेल. एकंदरित जानेवारी अखेर सगळी निवडणूक प्रक्रिया पार पाडण्याचे आवाहन राज्य निवडणूक आयोगासमोर असणार आहे.

माजलगाव बाजार समिती कै. वसंतरावदादा पाटील स्मृती पुरस्काराने उपसभापती श्रीहरी मोरे सन्मानित

माजलगाव । दर्शन डोंगरे

येथील कृषि उत्पन्न बाजार समितीला उत्कृष्ट कार्य केल्याबद्दल महाराष्ट्र राज्य बाजार समिती सहकारी संघाच्या वतीने संघाचे संस्थापक वसंतरावदादा पाटील स्मृती पुरस्कार २०२५ ने सन्मानित करण्यात आले असून उपसभापती श्रीहरी दिगंबरराव मोरे यांनी पुणे येथे दि. १६ सप्टेंबर २०२५ रोजी संघाच्या सर्वसाधारण सभेत हा पुरस्कार स्विकारला.

महाराष्ट्र राज्य बाजार समिती सहकारी संघाच्या वतीने उत्कृष्ट कार्य करणा-या बाजार समित्यांना हा पुरस्कार देउन सन्मानित केले जाते. माजलगाव कृषि उत्पन्न बाजार समितीने वार्षिक सभा घेणे, नियमीत वेळेवर लेखापरिक्षण करणे, दोष दुरुस्ती अहवाल,

शेतक-यांसाठी नाममात्र दरात भोजन व्यवस्था, स्वच्छ पिण्याच्या पाण्याची सुविधा, पार्कींग व्यवस्था अशा विविध शेतकरी हिताच्या योजना राबवत उत्कृष्ट असे कार्य केल्याबद्दल महाराष्ट्र राज्य बाजार समिती सहकारी संघाच्या वतीने संघाचे संस्थापक वसंतरावदादा पाटील स्मृती पुरस्कार २०२५ ने माजलगाव कृषि उत्पन्न बाजार समितीला

सन्मानित करण्यात आले असून उपसभापती श्रीहरी दिगंबरराव मोरे यांनी पुणे येथे हा पुरस्कार स्विकारला यावेळी संचालक आसाराम घायतिडक, भगवान आगे, आबाजी भोसले, संजय कचरे, सचिव एच. एन. सवणे, लेखापाल उध्दव फणवळ, नितीन पौळ, सुमित पौळ, गणपतराव कदम, दिनानाथ शेंडगे यांची उपस्थिती होती.

एम.के.डी.स्कूल आणि कॉलेजचे ४ विद्यार्थी विभागीय तेंग सु डो स्पर्धेसाठी पात्र

नंदुरबार । दिपक गोसावी

नुकत्याच झालेल्या जिल्हास्तरीय शालेय तेंग सु डो स्पर्धेत एम.के.डी. इंग्लिश मीडियम स्कूल आणि एम.के.डी. आर्ट्स, सायन्स अँड कॉमर्स कॉलेजच्या चार विद्यार्थ्यांनी प्रभावी कामगिरी करत विभागीय स्पर्धेत आपली जागा निश्चित केली आहे. १५ सप्टेंबर रोजी चावरा इंग्लिश स्कूल, नंदुरबार येथे ही स्पर्धा पार पडली.

या स्पर्धेत पात्र ठरलेल्या खेळाडूंची नावे खालीलप्रमाणे आहेत: अंडर-१४ मुली: तेजस्विनी तडवी अंडर-१७ मुले: सोहम कोकणी अंडर-१९ मुली: अंजली शर्मा अंडर-१९ मुले: चंद्रकांत कोकणी

या प्रमुख खेळाडूंसोबतच समीर वळवी, हर्षल पाडवी आणि पुर्वेश चौधरी यांनी दुसरा क्रमांक पटकावला, तर दर्शना सैदाने आणि रोहन कोकणी यांनी तिसरा क्रमांक मिळवला. या सर्व यशस्वी विद्यार्थ्यांचे संस्थेचे संचालक शुभम किशोर दराडे, प्रशासकीय अधिकारी सचिन भोंगळे आणि शाळेचे प्राचार्य जिनेश के. यू. यांनी अभिनंदन केले. त्यांनी

विद्यार्थ्यांना पुढील स्पर्धेसाठी शुभेच्छाही दिल्या.

या यशाचे श्रेय विद्यार्थ्यांनी आपले मार्गदर्शक आणि क्रीडा शिक्षक प्रशांत शिंदे, प्रशिक्षक जगदीश जाधव, तसेच क्रीडा शिक्षक योगेश मोरे, चंद्रकांत बारस्कर आणि गौरव कोळी यांच्या योग्य मार्गदर्शन आणि सहकार्याला दिले आहे.

केज येथे कार पुलाला धडकून दोघांचा मृत्यू

केज । गौतम बटुटे

केज-मांजरासुंबा महामार्ग क्र. ५४८-डी वर आज सकाळी झालेल्या भीषण अपघातात कार पुलाला धडकून दोघांचा जागीच मृत्यू झाला. मृतांमध्ये परळी येथील नामांकित पादत्राणे व्यापाऱ्याचा समावेश असून अपघाताने परिसरात हळहळ व्यक्त केली जात आहे.

आज सकाळी सुमारे सहा वाजता केजजवळील कदमवाडी पाटी शेजारी भरधाव कार (क्र. एमएच-०२/सीएच-६७८९) पुलाला धडकली. या अपघातात इम्रान इम्राहिम कच्छी (वय ५०, रा. परळी) हे चप्पल-बूट्यांचे होलसेल व्यापारी आणि गाडी चालक अझरुद्दीन बाबुमिया शेख या दोघांचा जागीच मृत्यू झाला. अपघाताची माहिती मिळताच रुग्णवाहिका चालक बारगजे व पोलिस जमादार रशीद शेख हे तत्काळ घटनास्थळी

पोहोचले. त्यांनी दोन्ही मृतदेह तातडीने उपजिल्हा रुग्णालयात हलविले. तसेच पोलिस उपनिरीक्षक उमेश निकम, सहाय्यक पोलिस उपनिरीक्षक अशोक सोनवणे, पोलिस नाईक शेख रशीद व वाहनचालक रामहरी शिंदे यांनी घटनास्थळी हजेरी लावून नागरिकांच्या मदतीने मृतदेह म्युलन्समधून हलविण्यासाठी सहाय्य केले.

सततच्या पावसामुळे तळोदा तालुक्यात कापूस पीक उद्ध्वस्त; शेतकरी संकटात

बोरद । मंगेश पाटील

तळोदा तालुक्यातील बोरद परिसरात गेल्या दीड महिन्यांपासून सुरू असलेल्या मुसळधार पावसामुळे शेतकरी मोठ्या आर्थिक संकटात सापडले आहेत. सततच्या पावसामुळे या भागातील कापूस पिकाचे मोठ्या प्रमाणात नुकसान झाले असून, अजूनही पाऊस थांबण्याची चिन्हे दिसत नाहीत. यावर्षी बोरद आणि आजूबाजूच्या गावांमध्ये, जसे की बन जुवानी, खरवड, मोड, करडे, मालदा, तुळजा, कलमाडी, मोहीदा, तन्हावद, खडले, तळवे, मोरवड, धानोरा, धनपूर, लाखापूर फॉरेस्ट आणि गोडाले न्यू बन, कापसाची मोठ्या प्रमाणावर लागवड

करण्यात आली होती. मात्र, गेल्या दीड महिन्यांपासून सुरू असलेल्या संततधार पावसामुळे कापूस पिकावर विविध रोगांचा प्रादुर्भाव झाला आहे. अनेक ठिकाणी उभे पीक उन्मळून पडले असून, झाडांवरील पाने, फुले आणि बोंडे गळून पडताना दिसत आहेत.

शेतकरी दरवर्षी महागडी बियाणे आणि शेतीची कामे करण्यासाठी मोठ्या प्रमाणात खर्च करतात. ते कापूस, सोयाबीन, ऊस, मिरची, मका, पपई आणि केळी अशा विविध पिकांची पेरणी करतात. मात्र, दरवर्षी पावसाच्या लहरीपणामुळे त्यांना नुकसानीला सामोरे जावे लागते. कधी

अतिवृष्टीमुळे पिके वाहून जातात, तर कधी पाऊसच न झाल्याने पिके जळून जातात. यावर्षीही, निझरी नदीच्या पुरामुळे शेतातील पिके वाहून गेली आहेत. पिकातून येणाऱ्या उत्पन्नाला बाजारात योग्य भाव मिळत नाही आणि केलेला खर्चही निघत नाही. यामुळे शेतकरी नेहमीच कर्जबाजारीपणाच्या विळख्यात सापडतात. या गंभीर परिस्थितीमुळे शेतकरी हवालदिल झाले आहेत. त्यांनी शासनाकडे तातडीने नुकसानीचे पंचनामे करण्याची मागणी केली आहे. तसेच, शासनाने सरसकट एकरी भरपाई देऊन शेतकऱ्यांना आर्थिक मदत करावी, अशी मागणी परिसरातील शेतकऱ्यांनी केली आहे.

'नंदुरबार जिल्ह्यात 'मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायतराज अभियान' सुरू: ग्रामपंचायतींच्या सक्षमीकरणावर भर

नंदुरबार । दिपक गोसावी

राज्याचा सर्वांगीण विकास साधण्यासाठी ग्रामपंचायतींना अधिक सक्षम आणि स्वयंपूर्ण बनवण्याच्या उद्देशाने नंदुरबार जिल्ह्यात 'मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायतराज अभियान' सुरू करण्यात आले आहे. 'सशक्त पंचायत, समृद्ध महाराष्ट्र' हे ध्येयवाक्य घेऊन सुरू झालेल्या या अभियानाचा कालावधी १७ सप्टेंबर ते ३१ डिसेंबर २०२५ असा निश्चित करण्यात आला आहे. या अभियानामुळे ग्रामीण भागातील विकासाला गती मिळणार असून, गावांमध्ये सुशासन, आर्थिक स्वावलंबन आणि सामाजिक न्याय प्रस्थापित करण्याचे उद्दिष्ट आहे. आमदार राजेश पाडवी यांच्या हस्ते तळोदा तालुक्यातील सोमावल बुद्रुक आणि राजविहीर या दोन ग्रामपंचायतींमध्ये या अभियानाचे उद्घाटन झाले. सकाळी ९ वाजता सोमावल

बु. येथे आणि त्यानंतर सकाळी ११ वाजता राजविहीर येथे उद्घाटन समारंभ पार पडला. या वेळी गट विकास अधिकारी राजू किरवे, सहाय्यक गट विकास अधिकारी काशीराम पवार, राजविहीरच्या सरपंच उषा वळवी, उपसरपंच प्रकाश पाडवी यांच्यासह माजी पंचायत समिती सभापती सतीश वळवी, आकाश वळवी यांच्यासह, ग्रामपंचायत

सदस्य आणि ग्रामस्थ मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. या कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन सुजाता सबवे यांनी केले तर आभार प्रदर्शन ग्रामविकास अधिकारी रत्नाकर शेंडे यांनी केले. 'मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायतराज' अभियानामुळे नंदुरबार जिल्ह्यातील ग्रामीण विकासाला नवी दिशा मिळेल अशी आशा व्यक्त करण्यात येत आहे.'

लोकनेते सुंदररावजी सोळंके सहकारी साखर कारखाना लि. सुंदरनगर
पो. तेलगाव ता. धारु जं. बीड
आमचे प्रेरणास्थान, कारखान्याचे संस्थापक
स्व. सुंदररावजी सोळंके साहेब
यांच्या जयंती दिना निमित्त
विनम्र अभिवादन !
:: सदैव स्मरणार्थी ::
लोकनेते सुंदररावजी सोळंके सहकारी साखर कारखाना लि. सुंदरनगर
सर्व साभासद, ऊस उत्पादक शेतकरी, संचालक मंडळ, अधिकारी, कर्मचारी आणि कामगार

संपादकीय

महागाईचा जनतेला हादरा

तरील इन्फ्लेशन म्हणजे किरकोळ महागाईचा दर गेले नऊ महिने सातत्याने घसरत होता आणि लोकांनाही हायसे वाटले होते. पण ऑगस्टमध्ये किरकोळ महागाईच्या दरात वाढ झाली आहे आणि हा दर १.६९ टक्के इतका झाला आहे. हा दर किरकोळ वाटू शकतो, पण सध्या जनता ज्या महागाईच्या वणव्यात होरपळत आहे ते पाहता हा दर खूप जास्त आहे. सामान्यतः महागाईचा दर वाढल्यानंतर अर्थव्यवस्था किमतीतली वाढीमुळे. नोव्हेंबर २०२४ पासून स्महागाईचा दर सतत कमी होत होता. पण ऑगस्ट २०२५ मध्ये मात्र अचानक तो वाढला. त्याला कारणे अर्थातच अर्थशास्त्रीय आहेत. आधीच्या उच्च बेस इफेक्टचा परिणाम कमी झाल्यामुळे वाढ नोंदवली गेली असा अर्थशास्त्रीय निष्कर्ष आहे, पण सर्वसमाप्तीच्या भाषेत सांगायचे तर जनता अगोदर महागाईने मेटाकुटीला आली होती, त्यात आता या किरकोळ महागाईमुळे ती जरीस आली आहे. बेस इफेक्ट म्हणजे अगोदरच्या वर्षांपेक्षा या वर्षात किती किमती बदलल्या आहेत आणि त्या निकषावर महागाईचा फटका जास्त बसत आहे. महागाई चार टक्क्यांवर ठेवण्याचे उद्दिष्ट रिझर्व्ह बँकेला देण्यात आले होते. त्या निकषानुसार पहिले असता हा महागाईचा दर सामान्यतः आठोऱ्यात आहे. पण जे जेतलेला या विश्लेषणाची सवय नसते आणि आणि तिला महागाईचे कारण काय याच्या कारणातही काहीही रस नसतो. त्यांना रस असतो तो महागाई किती आहे आणि कोणती स्वस्त वस्तू आहे आणि कोणती महाग आहे यातच. त्या दृष्टीने निश्चितच हा दर चिंताजनक आहे. यंदा पावसाळ्यामुळे कित्येक धान्ये सडून गेली आहेत आणि कित्येक पिकं तर येण्याची शक्यताच दिसत नाही. पण याचा परिस्तितीत धान्य महागाई काही प्रमाणात का होईना पण वाढली आहे. मोदी सरकारसाठी ही भूषणावह बाब नाही. कारण मोदी यांनी सवका साथ सवका विकास असा नारा दिला होता आणि त्यामुळे ते सत्तेवर येताच जनतेला हायसे वाटले होते. कॉॅंसेचच्या काळात महागाईने कहर केला होता आणि साध्या गोष्टी जेवनेल्या आवाक्याबाहेर गेल्या होत्या. मोदी सरकार सत्तेवर येताच जनतेला 'अच्छे दिन' आल्याची खात्री पटली होती. पण अचानक महागाईच्या दरात किरकोळ का होईना पण वाढ झाल्याचे दिसल्याने जनता त्रस्त आहे. त्यातच आगीत तेल ओतणारे विरोधक विशेष म्हणजे राहुल गांधी यांच्यासारखे विरोधक कॉॅंसेचचे नेते आणि शिष्येना उभाठाचे नेते याचा गैरफायदा घेणार यात काही शंका नाही. महागाईने अर्थव्यवस्थेवर काय परिणाम होतो हे पहिले असता असे लक्षात येते की महागाई ही बाजारतात पैसा जास्त प्रमाणात आल्याने वाढते आणि पैसा कमी असल्यानेही वाढते. बाजारात पैसा जास्त झाला तर लोक हवी ती वस्तू मागेल त्या किमतीला खेदी करतात आणि परिणामी महागाई वाढते. मोदी सरकार स्महागाईच्या बाबतीत पारदर्शक आहे आणि त्याने अकाउंडांची कॅंसेचसाठीही लपवण्याची केली नाही. ती कॉॅंसेचच्या काळात केली जाऊन आहे. कॉॅंसेचने जो आरोप केला आहे, की गेल्या दहा वर्षांच्या काळात सरकारच्या चुकीच्या धोरणामुळे महागाईमध्ये सातत्याने भर पडली आहे. ती लोकांच्या रोषातून का व्यक्त होत नाही. कारण कॉॅंसेच खोटे बोलत आहे. जनता तर महागाईने त्रस्त असती तर मोदी सरकार कधीच उत्पन्न पडले असते. पण जनता खुष आहे. त्यामुळे कॉॅंसेचचा दावा तकलादू आहे. पण हे निश्चित आहे की असा सणासुदीचे दिवस आहेत आणि त्यांच्या तोंडावर महागाईचा दणका जनतेला बसला आहे, खास करून भाज्या आणि अंडी वगैरेची दरावाढ तर असहा आहे. मोदी सरकार यातून काही तरी उपाययोजना काढेल यात काही शंका नाही. पण ग्राहक किंमत निर्देशांकात सतत नऊ महिने घसरणीनंतर ही वाढ झाली आहे. याचा परिणाम म्हणजे ऐन सणासुदीत अनेक वस्तूंच्या विशेष करून खाद्य पदार्थांच्या किमती वाढू शकतात. त्यामुळे ही वाढ चिंताजनक तर आहेच. यावर उपाय म्हणजे सरकारने त्वरित काही तरी तोंडगा काढून सर्वसामान्य जनतेला दिलासा द्यावा ही मागणी सरकारत आहे. आर्थिक बाबतीत आपले अज्ञान असल्यामुळे महागाई वाढली की सरकारच्या नावाने बॉब कोठ्याची अशी विरोधकांना सवय झाली आहे. ही महागाई सरकारच्या चुकीच्या धोरणामुळे झालेली नाही. कारण या महागाईमुळे ग्राहकांसाठी वस्तूंच्या किमती आणि विशेष करून अस्पदार्थांच्या किमती वाढू शकतात. हा परिणाम फारच नकारात्मक आहे आणि तो जास्त घातक आहे. १९९६ मध्ये दिल्लीच्या विधानसभामा निवडणुकीत कांदांचे भाव चढवले होते आणि त्यात सुष्मा स्वराज सरकार याची आहुती पडली होती. तसे आता होणार नाही. पण मोदी सरकारने किरकोळही महागाईचा परकण्याची तयारी दाखवू नये. कारण या किरकोळ महागाईमुळे रिझर्व्ह बँकेच्या धोरणात बदल होणार नसला तरीही जनतेला जनतेला महागाईने पिडले आहे हे वास्तव नकारून चाणणार नाही. तेव्हा महागाईवर सामान्य जनतेला दिलासा देण्याचा विचार करणे तर सरकारने कायलाच हवा. हवामान बदलचा परिणाम महागाईवर जाणवतो आणि त्याचाच फटका जनतेला बसला आहे. ग्राहकांना विशेष विविध वस्तूसाठी अधिक किमतीची सामना करावा लागेल. कॅंसेडिंग इफेक्ट म्हणतात तो म्हणजे या किंमत वाढीचा परिणाम इतर वस्तूंच्या किमतीवरही होईल आणि ग्राहकांना त्याचे जास्त फायदा होऊन मोजावे लागतील. आरबीआयच्या चार टक्क्यांच्या लक्ष्यपेक्षा ही वाढ कमी असली तरीही ऐन सणासुदीच्या काळात अन्नधान्य आणि भाज्या यांच्या किमतीत वाढ होणे हे चिंताजनक आहे. सारांश काय तर सरकारला यावर काही तरी तातडीचा उपाय शोधणे आवश्यक झाले आहे. आता मोठ्या निवडणुका नसल्या तरीही जनतेच्या कल्याणासाठी सरकारने काम करायला हवे आणि जनतेचे ते जनतेला दिसायला हवे. त्यानुसार महाराष्ट्र आणि मोदी सरकारे वागतील अशी आशा आहे. कोणतेही सरकार नेहमीच लोकांच्या रडावर असते आणि त्यानुसार मोदी सरकार असाणार. पण तसे होऊ न देण्याची खबरदारी मोदी सरकारने घ्यायला हवी. त्यांनुसार मोदी यांनी अच्छे दिन आणण्याची ग्वाही दिली होती. ती

मराठवाडा मुक्तिसंग्रामात महत्वाची भूमिका बजावणारे साळेगावचे स्वातंत्र्य सैनिक

गौतम बचुटे । केज

मराठवाडा मुक्ती संग्रामात निजामी राजवटीच्या विरुद्ध लढून मराठवाडा हा स्वतंत्र भारतात सामील होण्याच्या संग्रामात हिहीरीने भाग घेऊन निजामी राजवटीचे बर्दापूरचे पोलिस ठाण्यावर हल्ला करून शस्त्रास्त्र लुटणारे साळेंगावचे राजाभाऊ गालफाडे हे एक स्वतंत्र सेनानी होऊन गेले. त्यांचे नाव हैद्राबाद मुक्ती संग्रामातील गौरव ग्रंथाच्या पानावर कोरले गेले. त्यामुळे मराठवाडा मुक्ती संग्रामात बीड जिल्ह्यातील साळेंगाव वा. केजचा उल्लेख त्यांच्या सहभागामुळे नोंदवला गेला.

निजामी राजवटीत आणि आताच्या मराठवाड्यातील बीड जिल्हात बर्दापूर येथे निजामाच्या रझादारांचे पोलिस स्टेशन होते. बर्दापूर हे गाव मोमीनाबाद पासून १२० मैल अंतरावर होते. मोमीनाबादला निजामाच्या मिलिटरीचा तळ होता. त्यामध्ये ५०० घोडे व सैनिक असत तर बर्दापूर पोलिस ठाण्यात ३५ निजामांचे पोलिस अवस्त्र. बर्दापूरची लोकसंख्या त्या काळी ५ ते ६ हजाराच्या आसपास होती गावात बहुसंख्येने हिंदू असले तरी निजामाचे पोलिस त्यांच्यावर अन्याय अत्याचार करीत असत. यामुळे पोलिस ठाण्यावर हल्ला करून पोलिस ठाणे ताब्यात घ्यावे, ज्यामुळे शेजारच्या मोमीनाबादच्या मिलिटरी कॅम्पलाही धाक वाटेल आणि निजामी राजवटीत भीती निर्माण व्हावी यासाठी स्वातंत्र्य सैनिकांनी विचार करून बर्दापूर पोलिस ठाणे लुटण्याचा निर्णय घेतला. खोबळी त्यांचे नेतृत्व करीत असलेले श्रीनिवास त्यावेळी यांच्या नेतृत्वाखाली एक १५ जणांची एक तुकडी होती; त्यामध्ये बीड जिल्ह्यातील साळेंगाव तालुका केजचे राजाभाऊ गालफाडे यांचा समावेश होता. त्यांच्या सोबत प्राभाकर खेडकर, काशीनाथ मुकादम, अण्णा पाठक, सुखदेव हुले, पांडुरंग खरबडे, भीमा, दादू ठोंबरे, भागवत मास्तर, हरीश्रंथ जाधव, भागवान घुले, भागुदास सादोळेकर, विश्वनाथ लिंबगावकर, शेषराव सांगवी यांचा समावेश होता. स्वातंत्र्य सैनिकांना निजामी राजवटी विरुद्ध लढण्याचे प्रशिक्षण देण्याचा आणि निजामाच्या रझादारांचे

हदी बाहेर असलेल्या आगळावाव कॅम्प पासून बर्दापूर हे सुमारे १०० मैल अंतरावर होते. या बर्दापूर पोलिस ठाण्याची गुप्त माहिती काढण्याचे काम हे राजाभाऊ गालफाडे आणि हरीशंद्र जाधव यांच्याकडे सोपवले होते. त्या दोघांनी बर्दापूर पोलिस ठाण्याची माहिती काढून तुकडीचे प्रमुख श्रीनिवास खोत व प्रभाकर खोडकर यांना दिली. १५ जणांच्या तुकडीचे दोन गटात विभागणी करण्यात आली. एक पणमा पाटील यांच्या तुकडीत चार स्वातंत्र्य सैनिक होते. तर दुसऱ्या गटाचे नेतृत्व खोत यांनी केले. राजाभाऊ गालफाडे आणि काशीनाथ वेळी बर्दापूर पोलिस ठाण्यात काही मह्यरात्रीच्या वेळी मुकादम यांनी ठाण्यास झोपण्याच्या तयारीत होते तर काही गस्त घालीत होते. त्यावेळी काशीनाथ मुकादम यांनी ठाण्यावर बॉम्ब फेकला. त्याबरोबर एक पहारेकरी खाली कोसळला. दोन्ही बाजूंनी गोळीबार सुरू असताना श्रीनिवास खोत व प्रभाकर खोडकर यांच्या गटाचे पोलिसांच्या बंदुका ताब्यात घेतल्या. या हल्ल्यामुळे काही पोलिस जीव वाचविण्यासाठी

पैकाई रूममध्ये लपून बसले. हीच संधी साधून स्वातंत्र्य सैनिकांनी ३०३ च्या ११ बंदुका ताब्यात घेतल्या. तसेच नंतर पोलिस ठाण्यातील इतर दारुगोळा आणि शुक्लशस्त्रे ताब्यात घेतली. त्या नंतर निजामाची कुत्रा कुत्रा पोहोचल्या लुटीत हस्तगत केलेल्या बंदुका आणि दारुगोळा जास्त प्रमाणात असल्याने त्यांनी पाच-पाच बंदुकांचे लाकडी मोळी बांधतात तशा मोळ्या बांधून डोक्या वरून हत्यारे दारू गोळ्याच्या पेठ्या वाहून नेल्या. हे सर्वजण सांगवी गावात आल्या नंतर गावकऱ्यांच्यांनी स्वखर्चाने स्वातंत्र्य सैनिकांना जेवणाची व्यवस्था केली. त्या नंतर सांगवीहून ही सर्व शिक्षाणे आगळगाव कॅम्प पर्यंत नेण्यासाठी रिक्षाशुबा जोशी यांची बैलगाडी घेतली. या बैलगाडी सोबत सात स्वातंत्र्य सैनिक होते त्यामध्ये राजाभाऊ गालफाडे हे होते. तर उर्वरित स्वातंत्र्य सैनिक रेल्वेने बाश्शाला जातील, असे ठरले. या सात जणांनी बैलगाडीत शुक्लशस्त्रे व दारुगोळा ठेवून त्याच्यावर कडबा रचण्यात आला. या प्रवासा दरम्यान अधूनमधून

निजामाच्या फौजांचा गाड्यांची गस्त सुरू असतानाही त्यांना चकवत सूर्योदया पूर्वी हे सर्वजण नियोगीत स्थळी सुखरूप पोहोचले. या हल्ल्यात स्वातंत्र्य सैनिकां वही की कोणीही जखमी झाले नाही. मात्र यात निजामाचे चार पोलिस मारले गेले. तर सात जखमी झाले. मराठवाडा मुक्ती संग्रामच्या गौरव ग्रंथात राजाभाऊ गालफाडे यांच्या नावाचा उल्लेख आहे.

बर्दापूर पोलिस ठाण्यावर हल्ला केला त्या वेळी स्वातंत्र्य सैनिक हे शेतकऱ्यांच्या वेशात होते. बर्दापूर हल्ल्यात १५ स्वातंत्र्य सैनिकांनी निझामाचे ४ पोलिस मारले व ७ जणांना जखमी केले.

मराठवाडा मुक्ती संग्रामात बीड जिल्ह्यातील साळेगाव येथील राजाभाऊ गालफाडे यांच्या सोबतच दुसरे अंबादास गालफाडे हे देखील असत. तसेच तिसरे शामराव जाधव हे साळेगाव येथील रहिवासी होते; मात्र त्यावेळी ते नांदुरघाट येथे राहत होते. तर चौथे स्वातंत्र्य सैनिक अंबादास डाडबुके हे केज तालुक्यातील शिंदी येथून नंतर साळेगावला येथे राहायला आले.

स्वातंत्र्य सेनानी श्रीनिवास खोत यांना पाण्यातून पाठीवर बसवून नदी पार करणारे विश्वनाथ महाजन :- स्वातंत्र्य सेनानी श्रीनिवास खोत यांचा पालाग निजामाचे सैनिक करीत असताना ते धनेगाव येथून सोनेसंगवी तालुका केज येथे आले. मात्र त्यावेळी मांजरा नदी भरून वाहत होती त्यामुळे नदी पार करणे धोक्याचे असताना सोनेसंगवी येथील विश्वनाथ महाजन यांनी श्रीनिवास खोत यांना स्वतःच्या पाठीवर घेऊन त्यांना नदी पार करून पिंपळगाव पर्यंत सुखरूप नेवून सोडले आणि निजामाच्या सैनिकांना चकवा दिला.

काहींनी दिले माफीनामे :- मराठवाडा मुक्ती संग्रामात साळेगाव येथील प्रभू स्वामी, लिंबाजी गिते, मारुती गिते, हरीराम मुळे, आश्राअप्पा मुळे यांचा देखील समावेश होता; परंतु त्यांनी त्याकाळी माफीनामे लिहून दिले. त्यामुळे त्यांचा उल्लेख स्वातंत्र्य सेनानी म्हणून कुठे आला नाही. अशी चर्चा होती.

कोकणात निवडणुकीची मोर्चेबांधणी!

कोकणातील चारही जिल्ह्यांचा विचार करताना भारतीय जनता पक्ष, शिवसेना एकनाथ शिंदेगटा या दोन पक्षांचे प्राबल्य आहे. राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्ष रायगड जिल्ह्यात आहे. कोकणातील इतर जिल्ह्यांमध्ये मात्र दोन्ही राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्ष त्या-त्या राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षातील कार्यकर्त्यांप्रती स्पर्धित आहे. त्यामुळे आगामी होण्याचा स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकी निश्चितच रंगतदार होतील. कोकणातील सर्वच पक्षनेते, कार्यकर्ते आपआपल्या पद्धतीने पक्षीय ताकद वाढविण्याचा प्रयत्न करतील. कोणत्याही पक्षाची ताकद ठरण्याचे परिमाण हे निवडणुका असते.

महाराष्ट्रातील जिल्हापरिषद अध्यक्षपदाचे आरक्षण सोडत जाहीर प्रक्रिया दोन दिवसांपूर्वीच पार पडली. राज्यात सत्तेवर असलेल्या भाजप, शिवसेना शिंदेगट, राष्ट्रवादी काँग्रेस अजित पवार गट आणि आरपीआय असे सत्ताधारी तर राष्ट्रीय काँग्रेस, राष्ट्रवादी काँग्रेस शरद पवारगट, शिवसेना (उबाठा) अशी महाविकास आघाडी असे विरोधी पक्ष आहे. कोकणात मागील लोकसभा आणि विधानसभा निवडणुकीत महायुतीलाच मतदारांचा कोळ मिळाला होता. त्यामुळे कोकणांमध्ये महायुती सक्रिय आहे. महाविकास आघाडीत कोकणात तरी रायगड, रत्नागिरी, सिंधुदुर्ग, पालघर या चारही जिल्ह्यांमध्ये आजही महाविकास आघाडी सक्रिय नाही. उबाठा शिवसेना कोकणात पत्रकबाजीतून सक्रिय आहे; परंतु लोकांमध्ये जाऊन त्यांच्या प्रश्नांसाठी प्रत्यक्षात कोणीही सक्रिय नाही. दोन दिवसांपूर्वी राज्यातील ३४ जिल्हा परिषद अध्यक्षपदाची आरक्षण सोडत काढण्यात आली. यामध्ये पालघर जिल्हा परिषद अध्यक्षपद अनुसूचित जमातीसाठी राखीव आहे तर रत्नागिरी जिल्हा परिषद अध्यक्षपद नागरीकांचा मागास प्रवर्ग (महिला)साठी आरक्षित आहे. रायगड आणि सिंधुदुर्ग जिल्हा परिषदेचे अध्यक्षपद सर्वसाधारणसाठी आहे. यामुळे रायगड आणि सिंधुदुर्ग या दोन्ही जिल्हा परिषदेत जिल्हा परिषद अध्यक्षपदासाठी मोठी चुरस निर्माण होणार आहे. कोकणात महायुती आणि महाविकास आघाडीतही जिल्हा परिषद आपल्याकडे असावी यासाठी प्रयत्न केले जाणार. रायगड आणि सिंधुदुर्ग जिल्ह्यात जिल्हा परिषद अध्यक्षपदाचे अनेक दावेदार आहे. गेल्या दहा वर्षांनंतर होणारी ही जिल्हा परिषद निवडणूक अस्तित्याने गेल्या काही वर्षांतील सुप्त इच्छा अनेकांच्या मनात असणारच आहे. यावेळी आणखी एक बाब या जिल्हा परिषद, पंचायत समिती निवडणुकीच्या

निमित्ताने घडणाय आहे. राजकारणामध्ये सतत बदल घडत असतात. राजकीय कालप्रवाहात नवीन चरचे सतत पुढे येतात. या निवडणुकीत त्याचाही प्रत्येक येणार आहे. 'कार्यकर्ता कम ठेकेदार' हा नवा कमसेफ राजकारणामध्ये आला आहे. पूर्वीच प्रामाणिक कार्यकर्ता गेल्याकाही वर्षांतील बदलत्या राजकारणात हरवला आहे. 'कार्यकर्ता कम ठेकेदार' सर्वच राजकीय पक्षांमध्ये उडंड आहे. यामध्ये ग्रामीण, शहरांमध्येही सामान्य कार्यकर्ताच हरवला आहे. त्यामुळे या नव्या ट्रेडची कुठल्याही पक्षात कमी नाही. ठेकेदारीतून आलेल्या पैशातून पडण्यापेक्षा स्वयं सेवक पक्षातील अनेकांना अडथळाी आहेत. कोकणातील रायगड, पालघर, रत्नागिरी, सिंधुदुर्ग या चारही जिल्ह्यांमध्ये प्रत्येक पक्ष आपल्याकडे जिल्हा परिषद अध्यक्षपद असावे यासाठी त्या-त्या पाठोवर प्रयत्न करतील. रायगड जिल्हा पंचायतमंत्री पदारून राठुवादी काँग्रेस अजित पवाररा आणि शिवसेना शिंदेरागड यांच्यामधून विस्तवही जात नाही. राठुवादी काँग्रेस पक्ष आणि शिंदे शिवसेना या दोघांमधील विव्वा-भोपव्याचे नात सर्वत्र आहे. मात्र, तरीही जिल्हा परिषद, पंचायत समिती किंवा नगरपालिका, महापौरापालिका निवडणुकीत महायुती किंवा महाविपक्ष आघाडी म्हणून निवडणूक लढविली जाईल, की स्थानिकस्तरावर मैत्रीपूर्व लढतीचा तोडगा स्वीकारून निवडणुका लढविल्या जातील हे आजच्या घडीला सांगण अवघड असले, तरीही कोकणातील सर्वच जिल्ह्यांमध्ये निवडणुकीमध्ये महायुती म्हणून निवडणुकीला सामोरे जातील. ज

महायुतीत काही जागी एकापेक्षा अनेक इच्छुक असतील तरीही समझोत्याने संयमाने त्यासाठी प्रयत्न होतील. महाविकास आघाडीमध्ये राष्ट्रीय काँग्रेस पक्ष आपला अधिकार आणि हक्क सांगण्याचा प्रयत्न करेलच. कोकणातील चारही जिल्ह्यांचा विचार करताना भारतीय जनता पक्ष शिवसेना एकाच शिंदेग या दोन पक्षांचे प्राबल्य आहे. राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्ष रायगड जिल्ह्यात आहे. कोकणातील इतर जिल्ह्यांमध्ये मात्र दोन्ही राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्ष त्या-त्या राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षातील कार्यकर्त्यांप्रमाणे मर्यादित आहे. त्यामुळे आगामी होणाऱ्या स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुका निश्चित रांगटादर होतील. कोकणातील सर्वच पक्षनेते, कार्यकर्ते आपआपल्या पद्धतीने पक्षीय ताकद वाढविण्याचा प्रयत्न करतील. कोणत्याही पक्षाची ताकद ठरण्याचे परिणाम हे निवडणुका असते. यामुळे कोकणातील पालघर आर रत्नागिरी जिल्ह्याचे अध्यक्षपद हे आरपद झाले आहे. रत्नागिरी जिल्हा परिषद अध्यक्षपद नागरीकांचा मागास वर्ग (महिला)साठी राखीव आहे. त्यामुळे रत्नागिरी जिल्ह्यातील महिला कार्यकर्त्यांमध्येही अध्यक्षपदासाठी मागास वर्गातील महिला कार्यकर्त्या आपली वर्षी जिल्हा परिषद अध्यक्षपदासाठी लागवी यासाठी प्रयत्नशील असणारच आहेत. तर पालघर जिल्हा परिषदेच्या अध्यक्षा पदावर अनुसूचित जातीची व्यक्ती असणार आहे. त्यामुळे पालघरमध्येही आरचा सचपणी करून जिल्हा परिषद अध्यक्षपदाचा उमेदवार निश्चित करून पक्ष

कामाला लागतील. कोकणातील बंदर विकासावर खूप वर्षांनी चर्चा होऊ लागली आहे. महाराष्ट्र मंत्री मंडळाले कोकणच्या सुपुत्राकडे मत्तय घेऊन बंदरे विकास खात्याचा कारभार आल्यावर खऱ्या अर्थाने गेल्याकाही वर्षात अवकळा आलेल्या बंदरांच्या विकासाला चालना देण्याची चर्चा होऊ लागली. कोकणातील बंदरांचा विकास त्याची चर्चा केवळ कागदावर न राहता बंदरांच्या विकासाचा प्रारंभ आणि कालबद्ध वेळेत त्याची पूर्तता करण्याचा निर्णय आता होत आहे. केवळ प्रकल्प कागदावर न राहता त्याची प्रत्यक्ष कार्यवाही झाली पाहिजे. तशा स्वरूपाचे प्रयत्न होताना दिसत आहे. रत्नागिरी जिल्ह्यातील जयगड बंदराचा 'हब' म्हणून विकास होणार आहे. जयगड बंदर विकसित झाले तर कोकणातील आंबा, काजू, कोकम याचबरोबर मत्स्योत्पादन या बंदरातून परदेशात निर्यात होऊ शकेल. कोकणातील आजवर उपेक्षित रहिलेली अनेक बंदरे त्या-त्या भागाला आर्थिक दृष्टीच्या सक्षम बनवू शकतात. कोकणातील आंबा, काजू आदि फळांच्याबाबतीत वाहतुकीसाठी जलवाहतुकीचा एक मोठा अधिक सक्षम पर्याय उभा राहू शकतो. जयगड बंदर रत्नागिरी, सिंधुदुर्ग आणि रायगड जिल्ह्यातील काही भागातील बागायतदारां शेतकऱ्यांसाठी अधिक उपयुक्त ठरणारे आहे. जयगड बंदराला एक महत्त्वाचे केंद्र म्हणून विकसित करण्यासाठी राज्य सरकाराकडून सकारात्मक पावले उचलली जाऊन आहे. त्याचा चांगला परिणाम घेवेल काही काळात निश्चितपणे दिसेल.

महाबोधी बुद्धविहार मुक्तीसाठी राष्ट्रीय कार्याध्यक्ष भिमराव
आंबेडकर यांच्या नेतृत्वाखाली व्यापक आंदोलनाची तयारी

बोरघर । प्रतिनिधी

मुंबई आझाद मैदान ते मंत्रालय येथे महाबोधी
महाविहार मुक्तिसाठी १७ सप्टेंबर २०२५ रोजी
सकाळी १० वाजल्यापासून नियोजित आंदोलनाची
पूर्वतयारी करण्यासाठी आज दि. १४ सप्टेंबर २०२५
रोजी माणगाव येथील डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर
सभागृह कालवा रोड येथे महत्त्वपूर्ण बैठक पार
पडली. हि बैठक रायगड जिल्हा दक्षिण विभाग

अध्यक्ष संतोष जयवं यांच्या अध्यक्षतेखाली आयोजित करण्यात आली होती. या प्रसंगी भारतीय बौद्धमहासभा संस्कार उपाध्यक्ष महाराष्ट्र राज्य विजय कांबळे व भारतीय बौद्धमहासभा महाराष्ट्र राज्य अध्यक्ष यु.जी.बोराडे यांनी आंदोलनचक्रा रणनीतिचे सखोल विश्लेषण करत पुढील कार्ययोजना मांडली. या संपूर्ण आंदोलनाचे नेतृत्व दि बुद्धिस्ट सोसायटी ऑफ इंडिया तथा

भारतीय बौद्धमहासभा राष्ट्रीय कार्याध्यक्ष भीमराव साहेब आंबेडकर करणार आहेत अशी माहिती बोराडे यांनी दिली असून प्रत्येक तालुक्यातून आंदोलन करण्यासाठी उपस्थित राहण्यास आवाहन केले आहे. येथे सर्वांनी एकजूट आणी सामूहिक प्रयत्नांनी महाबोधी महाविहार मुक्तीसाठी ठोस आंदोलन करण्याचे ठरवले आहे. हि बैठक रायगड जिल्ह्यातील कार्यकर्त्यांमध्ये नवउत्साह निर्माण

करणाारी ठरली असून आगामी आंदोलनाच्या प्रशस्तीसाठी ठोस पाऊल ठरणाा असल्याचे सर्व उपस्थितांनी ठामपणे सांगितले.या बैठकीस संपूर्ण तायगड जिल्हा दक्षिण विभाग परुष व महिला कार्यकारिणी उपस्थित होते तसेच माणगाव, तळा,म्हसळा, महाड, श्रीवर्धन,रोहा,पोलादापूर या तालुक्याचे पुरुष व महिला कार्यकारिणी उपस्थित होते.

पूक सजावट हे थंडाच्या गणेशोत्सवचे सर्वांचे आकर्षण ठरले. वादन एक कलाचा राजाचे स्थापक ओमकार घरत, अध्यक्ष तेजस म्हात्रे, उपअध्यक्ष मयूर केकतपुरे यांच्यासह सधन्यतेचे सर्व पदाधिकारी, सर्व सद्स्यांनी हा गणेशोत्सव यशस्वी करण्यासाठी विशेष मेहनत घेतली आहे. सदर गणेश मूर्तीचे उरण शहरातील विमला तलावात ढोल ताशाच्या गजरात मोठया उत्साहात विसर्जन करण्यात आले.

